

•• ČETRTI SAMOPRISPEVEK V LJUBLJANSKIH OBČINAH ZA VAROVANJE IN IZBOLJŠANJE OKOLJA ••

● Ivo Samec — predsednik operativnega štaba

Ljubljančani se zavedamo, da brez čistega zraka in vode jutri ne bo zdravja

Ljubljana z območjem petih občin predstavlja enoten komunalen, urban in življenjski prostor. Zato sta tudi varovanje in izboljšanje okolja — predvsem zraka in vode — nalogi vseh Ljubljančanov. Tokrat, ko se ponovno odločamo o zbiranju sredstev za zaščito teh življenjskih dobrin iz svojega zepa — s samoprispevkom, se odločamo za blaginjo jutrišnjega dne in naših otrok. Referendumska odločitev za samoprispevek predstavlja le nadaljevanje tistega našega »za«, s katerim smo v preteklih petnajstih letih obogatili Ljubljano za množico otroških vrtcev, osnovnih šol, domov za ostarele, zdravstvenih domov ..., in podaljšuje našo odločenost za solidarno reševanje skupnih težav. V javni razpravi (njen prvi del bo trajal do 27. septembra) se pojavljajo različna vprašanja, predlogi, pobude in mnenja. IVO SAMEC, predsednik operativnega štaba za izvajanje samoprispevka IV, pri mestni konferenci socialistične zveze, nam je osvetlil nekatere med njimi.

Ne le izboljšanje okolja, ampak tudi preživetje v izrednih razmerah

Projekte, ki jih predvideva program četrtega samoprispevka — ekološka sanacija Termoelektrarne in toplarne Ljubljana, gradnja povezovalnega sistema mestnega vodovoda in lokalnih vodovodnih sistemov ter njihova sanacija, izgradnja kanalizacije, osrednje čistilne naprave, odlagališča komunalnih odpadkov, komunalna sanacija grajskega pobočja ter komunalna ureditev prometnega središča ob ljubljanski potniški postaji — vse bi lahko imenovali »projekte preživetja«.

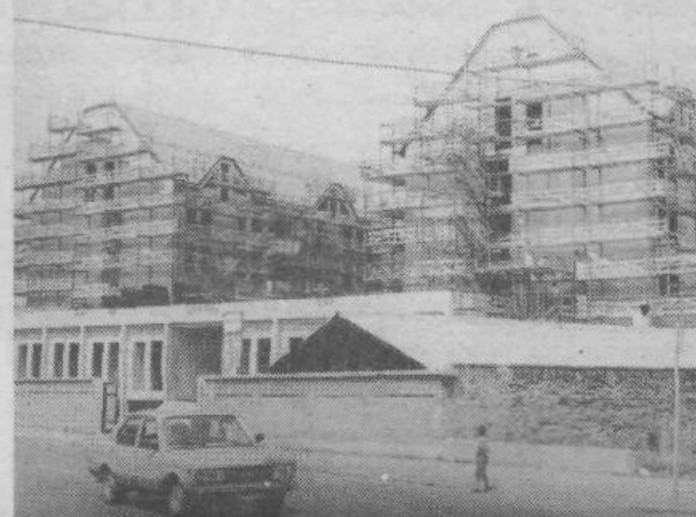
»Ne le preživetja v normalnih temveč tudi v izrednih razmerah,« je dejal Ivo Samec. »Kar spominjamo se precejšnje požarne in potresne ogroženosti Ljubljane, primerov različnih strupenih tekočin v podtalnico ter grozljivih posledic černobilske katastrofe, ko je bila oporečna voda iz lokalnih črpališč povsem neuporabna in jo je bilo treba dovajati iz centralnega vodovodnega sistema. Res je, da živi na pristmemem področju le 15 odstotkov Ljubljančanov, a ne smemo pozabiti, da prehranjujejo celo mesto, ob morebitnih nesrečah pa bi bilo v okolici Ljubljane evakuirano tudi vse njeno prebivalstvo,« je dodal Ivo Samec. In če so pred leti po načelu solidarnosti in vzajemnosti tudi prebivalci primestnih zaselkov plačevali komunalni dinar za izgradnjo centralnega mestnega vodovodnega sistema, je prav, da se jim slednjič ta denar tudi povrne z zdravjo pitno vodo.

Ivo Samec

dejal Ivo Samec, »da pri nas nimamo nekakšnega državnega denarja, ki bi ga lahko porabili v ta namen, čeprav nekateri mislijo drugače. Denar, ki ga po samoupravnem dogovorjenju poti ter s cenami, ki še zdaleč niso ekonomske, zberemo, velikokrat ne zadostuje niti za uresničitev rednih nalog. Kar spominjate se, s kakšno težavo poteka v združenem delu podpisovanje samoupravnih sporazumov o temeljnih planov svisov materialne proizvodnje, med njimi tudi komunale. Za nameček predvidevajo naloge, zapisane v srednjeročnih načrtih, stoodstotni pristop in tudi priliv sredstev. Morda bi

● Nova porodnišnica, najimenitnejši objekt III. samoprispevka

Skorajda na vsakem koraku v tem našem ljubljanskem prostoru naletimo na takšen ali drugačen objekt družbenega standarda, ki je bil postavljen iz prvega, drugega ali tretjega samoprispevka Ljubljančanov. Le nejeverniki Tomazi še ne verjamejo, da je šel in da se ves zbrani denar iz samoprispevka res načrtno porabi. Pa kaj bi, tako je bilo in bo, človek po sebi družbo meri.

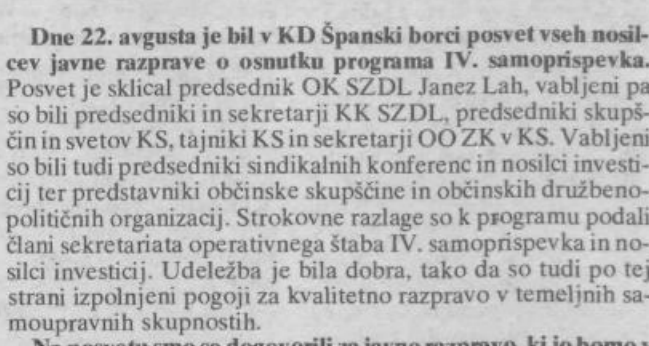
Ob začetku gradnje porodnišnice ob Zaloški cesti smo v Naši skupnosti napisali kar veliko podrobnosti o tem, tako potrebnem in željenem objektu našega zdravstva. Mamicе naših otrok vedo, kakšni nemogoči pogoji in razmere so v sedanjih dveh ljubljanskih porodnišnicah in bodočim mamicam privošči novo porodnišnico, ki je ta čas že pod streho in se gradnja nadaljuje v njeni notranjosti, tako da bo pri-

(Foto: S.G.)

DA BO TUDI JUTRI ŽIVLJENJE

● Posvet z nosilci javne razprave o osnutku programa IV. samoprispevka

Dne 22. avgusta je bil v KD Španski borci posvet vseh nosilcev javne razprave o osnutku programa IV. samoprispevka. Posvet je sklical predsednik OK SZDL Janez Lah, vabljeni pa so bili predsedniki in sekretarji KK SZDL, predsedniki skupščin in svetov KS, tajniki KS in sekretarji OO ZK v KS. Vabljeni so bili tudi predsedniki sindikalnih konferenc in nosilci investicijskih predstavnikov občinskih skupščin in občinskih družbeno-političnih organizacij. Strokovne razlage so k programu podali člani sekretariata operativnega štaba IV. samoprispevka in nosilci investicijskih. Udeležba je bila dobra, tako da so tudi po tej strani izpolnjeni pogoji za kvalitetno razpravo v temeljnih samoupravnih skupnostih.

Na posvetu smo se dogovorili za javno razpravo, ki jo bomo v naši občini zaključili 26. septembra, ko bo seja občinske konference SZDL. Javno razpravo je obvezno organizirati v vseh krajevnih skupnostih, datume razprav pa predhodno sporočiti občinskemu štabu. Kot oblika javne razprave bodo v naši občini organizirane tudi štiri sekcije v različnih krajih in za različna področja, tako, da bo imel sherni občan priložnost dobiti še dodatna strokovna pojasnila in bo lahko svoj interes javno usklajeval s splošnim interesom.

VIDA PETROVČIČ

Zdravo in čisto Ljubljano tudi bodočim rodovom

Odpravljanje škodljivih vplivov na okolje in varovanje okolja sta pravi gotova prednostna naloga vsakega posameznika, sledenja organizacije oziroma skupnosti in družbe kot celote. To velja tudi za vse nas, ki živimo in delamo na območju ljubljanskih občin. Pri uresničevanju te naloge gre po eni strani za čisto drobne, vsakdanje stvari, ko brezbrizno odvržemo na ulici ali zelenici papir, cigaretni ogorek, pa tudi, ko načrtujemo nove gospodarske, energetske, komunalne in druge naloge.

Zavest o pomembnosti zdravega in čistega okolja je vedno bolj prisotna med nami — prebivalci Ljubljane. Ni nam vseeno, kakšen zrak dihamo, kakšno vodo pijemo, ni nam vseeno, da Ljubljana ni več čista Ljubljana. Se posebej nam ni vseeno, v kakšnem okolju bodo živeli in ustvarjali naši mladi in bodoči rodovi.

Na vsa ta vprašanja in probleme so občani ljubljanskih občin opozorili v razpravah pri oblikovanju in sprejemanju dolgoročnega plana razvoja občin in mesta Ljubljane do leta 2000 in sprejemanju planskih dokumentov za obdobje 1986—1990. Zavest in zahteve

delovnih ljudi in občanov po čim hitrejšem in učinkovitejšem odpravljanju škodljivih vplivov na okolje in njegovem varovanju so prispevale k temu, da smo v srednjeročnem razvojnem načrtu predvideli za naložbe ekološkega pomena tudi delež samoprispevka občanov in to za realizacijo tistih objektov, ki so življenjskega pomena za sedanji in bodoči družbeni in gospodarski razvoj ljubljanskih občin.

Če bi namreč izpustili možnost razrešitve teh problemov s samoprispevkom, bi naloge spričo vse težjega gospodarskega in s tem materialnega položaja investitorjev sicer uresničili, toda mnogo kasneje — morda šele do leta 2000.

Teče javna razprava v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, kjer bomo občani in delovni ljudje lahko povedali svoje mnenje, kaj mislimo o predlogu, da za uresničevanje tako pomembnih nalog razdaljamo s samoprispevkom, pa tudi povedali mnenje o predloženem programu.

V Socialistični zvezi občin in mesta Ljubljane smo pripravili, da se boste odzvali vabilu na javno razpravo, v njej ustvar-

jalno sodelovali in tako po svojih močeh prispevali k oblikovanju dokončnega programa investicijskih, kot tudi k pozitivni opredelitvi na samem referendumu — zato, »da bo tudi jutri življenje«. To globoko prapričanje izražam predvsem zato, ker smo Ljubljančani že večkrat doslej, tudi ob treh dosedanjih samoprispevih, dokazali, da smo pripravljeni in sposobni življenjske interese reševati solidarno, s pomočjo nas vseh.

Sredstva, ki smo jih delovni ljudje in občani v Ljubljani prispevali v dosedanjih treh samoprispevih, so koristno naložena. V šolah, vrtcih, domovih za

SPECIFIČNA OBOLEV-NOST OTROK kaže strukturo obolenj. Kot po svetu, tudi pri naših otrocih prevladujejo akutna obolenja dihal (AOD), saj predstavljajo 52,88 % vseh obolenj.

Stopnja obolenosti za AOD je skoraj enaka; lani 2,39 in predlani 2,37. Ker onesnaženost vdihavanega zraka poveča pogostost in težo AOD, spremljamo že drugo leto odvisnost stopnje obolenosti od oddaljenosti otrokovega doma do največjega onesnaževalca zraka: toplarne. Primerjava pokaže enako zakonitost, kot smo jo ugotovili leta 1984: stopnja obolenosti otrok za AOD se veča z večanjem bližine doma centru emisije. Podkrepimo trditve — s številkami za leto 1985: stopnja obolenosti otrok je najvišja v Mostah (2,79) višja v Jarsah (2,30) in najnižja v Polju (1,92). Stopnje in zaporedje enake kot leto prej! Če številk preberemo manj statistično, je verjetnost, da bo otrok v Polju zbolel za AOD, manjša kot v Mostah.

Podatki obolenosti otrok nas moralno obvezujejo, da storimo vse, kar bi prispevalo k manjši obolenosti. Kaže, da ima naša generacija priliko, dolžnost in dolg, da popravi krivico, storjeno otroškemu zdravju s tem, da izrazi vse tehnične možnosti za sanacijo okolja. Z montažo čistilnih naprav na »Toplarni« pričakujemo, da bodo statistični podatki o AOD naših otrok pokazali to, kar že kažejo pri obolenju otrok ob podaljšanju nje porodnega dopusta. Nekaj teh podatkov naj bi ohranili v spominu do tedaj, ko bomo glasovali o samoprispevku.

ZDRAVSTVENI DOM MOSTE OTROŠKI DISPANZER Marjan MRAMOR, dr. med.

● NA SEKCIJI V ZALOGU »DA« ZA ČETRTI SAMOPRISPEVEK IN ČISTILNO NAPRAVO

Krajani so zahtevali zagotovilo za ekološko neoporečno delovanje naprave, ureditev transporta in ponovno preučitev lokacije

Prva izmed štirih sekcij, ki jih je v zvezi z obravnavo četrtega samoprispevka v ljubljanskih občinah pripravila naša občinska konferenca SZDL, je bila minuli četrtek v Zalogu. Osrednji temi te sekcije, vodil jo je predsednik naše OK SZDL Janez Lah, sta bili razpravi o gradnji čistilne naprave v Zalogu in odlagališču komunalnih odpadkov na Barju.

Krajani, ki so se udeležili sekcije, so poudarili, da podpirajo program četrtega samoprispevka in s tem tudi gradnjo čistilne naprave v Zalogu, vendar zahtevajo, da mora naprava delovati ekološko neoporečno, urediti je treba transportne poti in ponovno preučiti lokacijo. Dogovorili so se za pisno potrditev, da bodo pri gradnji upoštevani vsi ukrepi, ki bodo preprečevali onesnaževanje. Ko bo vse to pripravljeno, naj bi sekcijo ponovno sklicali. V vsem, kar delamo, so dejali, je treba najprej videti človeka, saj so dosežki tehnologije namenjeni prav njegovemu kakovostnejšemu bivanju. Sicer pa je bila sekcija sklicana prav zato, da se dorečejo še nekatere nejasnosti.

»Ni dvoma o tem, ali samoprispevek da ali ne, tudi ni dvoma o tem, ali potrebujemo ali ne čistilno napravo, jasno je tudi, da ta mora biti v Zalogu, ker je tu sotočje obeh rek, ne želimo pa, da bi zaradi čistilne naprave odprli novo ekološko vprašanje v Zalogu. Ta del naše občine že tako sodi med najbolj onesnažena območja v Ljubljani,« je poudaril prvi od razpravljalcev, pridružil pa so se mu tudi drugi. Krajani Zaloga so hoteli dobiti odgovore predvsem na tri najpomembnejša vprašanja: ali zdajšnje lokacije za čistilno napravo ni mogoče premakniti dva ali tri kilometre bolj proti vzhodu, to je dlje od naselja, ali obratovanje čistilne naprave ne bo povzročalo smrada in hrupa, ki

bi dosegla naselje, kje bodo vozili tovornjaki med samo gradnjo in tudi potem, ko bo čistilna naprava že delovala. (Na dan naj bi namreč v zaprtih kontejnerjih odvozili okoli 100 ton blata.) Nekaj pomislekov je bilo tudi proti večstopenski gradnji naprave, saj stvari, ki se gradijo na ta način, rade ostanejo nedokončane oziroma traja postopek daljši čas, kot je bilo sprva predvideno.

Iz razprave je bilo razbrati, da je izmed vseh nejasnih stvari še najbolj sporna lokacija. Navzoči predstavniki delovne organizacije Vodovod-Kanalizacija in našega občinskega komiteja za urbanizem in varstvo okolja niso uspeli popolnoma prepričati krajanov, da lokacije ni mogoče spremeniti. Povedali so, da je lokacija načrtovana že od leta 1966 (od takrat se je sicer zmanjšala za okoli 35 odstotkov površine), zapisali smo jo tudi v naš dolgoročni plan, ki je bil sprejet po demokratični poti, če bi objekt postavili nižje, bi to podražilo gradnjo zaradi talne vode, hkrati pa je na prostoru, ki ga predlagajo krajanje, predviden tudi stadion tehnične kulture. Na vprašanje, zakaj čistilna naprava tu in ne bližje sotočju, želijo krajanje dobiti strokoven odgovor. Po zagotovilih predstavnika

● Občinski operativni odbor IV. samoprispevka

Najši predsedstva OK SZDL je bil imenovan občinski operativni odbor za organizacijo in izvedbo IV. samoprispevka v naši občini.

Predsednik operativnega odbora je Janez Lah, delegat OK SZDL Breda Papež, delegat OK ZKS Ivan Kuhar, delegat OS ZSS Milan Zaletek, delegat OO ZZZ NOV Marjan Moskršič, delegat OK ZSMS Leon Toplek, delegat izvršnega sveta Jože Leskovec, delegat komiteja za urbanizem in gradbeništvo Stane Mikuz, delegat KS Dolsko Jani Čerar, delegat KS Zalog Vilko Sluga, delegat KS Besnica Marjan Kržaj, KS Selo pa delegata še ni imenovala.

Našim bralcem so znane vsakoletne zagate s pitno vodo v hribovitih območjih naše občine. Dan za dnem je treba polniti vodnjake domačij, ki se niso povezane z lokalnimi vodovodi, iz zuluhih ali zelo mrzlih obdobjih pa tudi ti presahnejo, saj je porabnikov ob oživljanju kmetijstva in turizma na teh območjih vedno več.

V sušnem obdobju je potreben dovoz vode na območja KS Besnica, Klopece, Lipoglav in del KS Zadorov. Izvajalci tega dovoza so bili predvsem gasilci, ki s svojimi vozili to lahko zagotavljajo. Pri tem je seveda del teh vozil odtujen osnovnemu namenu in bi zato ob požaru gasilci lahko uspešno intervenerjali. Po dogovoru z izvršnim svetom je zato občinski sekretariat za ljudsko obrambo nabavil 2 cisterni s kapaciteto 2200 litrov, s katerima bodo v sušnem obdobju zagotavljali dovoz vode na območja KS Klopece in KS Lipoglav. Seveda bo takšna dobava vode mnogo hitrejša, ne nazadnje pa tudi cenejša, ker si bodo vodo lahko pripeljali porabniki sami z lastnimi vozili — traktorji. Za uporabljenike, ki ustreznih vozil nimajo, pa bo dobrodošla medosebna pomoč, ki pa na teh območjih ni bila nikdar vprašljiva.

Za prizadete kraje je to seveda velika pomoč, nikakor pa ne more biti trajna rešitev, saj je pomanjkanje vode še vedno veliko hitrejšemu razvoju teh krajev, v katerih je že brez tega življenje trše. Trajna in prava rešitev so seveda lokalni vodovodi z dovolj velikimi zmogljivostmi in povezava z mestno vodovodno mrežo.

Dolgoročna rešitev preskrbe s pitno vodo na hribovitih območjih naše občine pa se prav zdaj svetli na obzorju. V predlaganem programu za IV. samoprispevek namreč, o katerem prav zdaj teče široka javna razprava. Prav samoprispevek je najkrajša pot, vse druge so mnogo daljše. Sicer pa lahko več o tem preberemo v samem gradivu, ki so ga prejšnji teden dobila vsa gospodinjstva in ima naslov: Četrti samoprispevek v ljubljanskih občinah za varovanje in izboljšanje okolja.

DA BO TUDI JUTRI ŽIVLJENJE

DA BO TUDI JUTRI ŽIVLJENJE

čanju tukaj na tem sotočju gotovo sprasjevale, katera je lepša. Kamniška Bistrica, solza Kamniških Alp, Sava, krasotica izpod Triglavca, Ljubljanska, skrivnostna tiha in hladna poponica Snežniških gozdov in številnih kraških jam. Ena lepša bila je od druge tedaj. In danes? Gnojnice od gnojnic, kar lepega ostalo, so le njihova imena in na srečo vsaj njihovi izviri. Sirokovnjaki pravijo, da je onesnaženje tu tolikšno, kot bi ga dajalo mesto z milijon in 400 tisoč prebivalci.

Slovenska javnost se zaveda te sramote. Onesnaževalci teh treh rek se trudijo, da bi razmere izboljšali. Krajanje na primer so letos zgradili svojo mestno čistilno napravo. Ljubljančani pa smo že pred leti zgradili mestni kanal od Medvod do Zaloga, skoraj do sotočja. Denarja za

Besedilo S. G., fotografija Dušan G.

● V industriji se že pogovarjamo o robotiki in spogledujemo s svetovno tehnološko revolucijo v informatiki. V občinah glavnega mesta republike (središče vsega naj) pa ljudje še vedno oskrbujejo s pitno vodo z gasilskimi cisternami.

S. G.

● Predsedstvo MK SZDL Ljubljana je sprejelo stališče, naj bi bili oproščeni plačevanja samoprispevka vsi delavci, delovni ljudje in občani, ki ne dosegaajo 65-odstotnega povprečnega osebnega dohodka v Ljubljani. Prav tako kot se usklajujejo zneski o zajemnem osebnem dohodku ali najnižji pokojnini v republiki, bi se usklajevala višina cenzusa o 65 % povprečnem osebnem dohodku v Ljubljani vsake pol leta z objavo v Uradnem listu SRJ.

To pomeni, da IV. samoprispevka ne bi plačevali vsi tisti občani ljubljanskih občin, ki imajo osebni dohodek izpod 70.000 dinarjev.